

**CONCURSUL INTERJUDEȚEAN DE MATEMATICĂ
"SPIRU HARET"
EDIȚIA A XV-A– 10 mai 2014**

CLASA A XI-A

1. Fie matricea $A = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$.

a) (4p) Să se arate că dacă $X \in M_3(\mathbb{R})$ astfel încât $AX = XA$, atunci matricea X este

de forma $X = \begin{pmatrix} a & b & c \\ 0 & a & b \\ 0 & 0 & a \end{pmatrix}$, $a, b, c \in \mathbb{R}$.

b) (3p) Să se demonstreze că ecuația $X^3 = A$ nu are soluții în $M_3(\mathbb{R})$.

2. Considerăm sistemul de ecuații liniare:
$$\begin{cases} ax + y + z = 1 \\ x + ay + z = 1, & a \in \mathbb{R}. \\ x + y + az = 1 \end{cases}$$

- a) (2p) Calculați determinantul matricei sistemului;
- b) (1p) Determinați parametrul real a pentru care sistemul este compatibil determinat;
- c) (2p) Determinați parametrul real a pentru care sistemul este incompatibil;
- d) (2p) Rezolvați sistemul pentru $a = 0$.

3. Fie funcția $f : (0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = \frac{1 - \sqrt{x}}{1 + \sqrt{x}}$.

- a) (2p) Calculați derivata funcției f ;
- b) (2p) Determinați ecuația asimptotei spre $+\infty$ la graficul funcției f ;
- c) (3p) Rezolvați inecuația $\sqrt{x} \cdot f'(x) \leq f(x)$.

4. Să se arate că dacă $f : \mathbb{R} \rightarrow (0, \infty)$ este o funcție continuă, atunci există $a \in (0, 1)$

astfel încât $f(a) = \frac{a}{1-a}$.

NOTĂ: Toate subiectele sunt obligatorii.

Fiecare subiect primește un punctaj de la 0 la 7.

Timp de lucru efectiv 3 ore.

**CONCURSUL INTERJUDEȚEAN DE MATEMATICĂ
"SPIRU HARET"
EDIȚIA A XV-A- 10 mai 2014**

BAREM DE CORECTARE-CLASA A XI-A

1. Fie matricea $A = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix}$.

a) (4p) Să se arate că dacă $X \in M_3(\mathbb{R})$ astfel încât $AX = XA$, atunci matricea X este

de forma $X = \begin{pmatrix} a & b & c \\ 0 & a & b \\ 0 & 0 & a \end{pmatrix}, a, b, c \in \mathbb{R}$.

b) (3p) Să se demonstreze că ecuația $X^3 = A$ nu are soluții în $M_3(\mathbb{R})$.

$X = \begin{pmatrix} a & b & c \\ d & e & f \\ g & h & i \end{pmatrix}, AX = XA \Rightarrow d = g = h = 0, e = i = a, f = b$	4p
$X^3 = A \Rightarrow AX = XA \Rightarrow X = \begin{pmatrix} a & b & c \\ 0 & a & b \\ 0 & 0 & a \end{pmatrix}, a, b, c \in \mathbb{R}$	1p
$X^3 = \begin{pmatrix} a^3 & 3a^2b & 3a^2c + 3ab^2 \\ 0 & a^3 & 3a^2b \\ 0 & 0 & a^3 \end{pmatrix}$	1p
$X^3 = A \Rightarrow a^3 = 0, 3a^2b = 1$, contradicție	1p

2. Considerăm sistemul de ecuații liniare:
$$\begin{cases} ax + y + z = 1 \\ x + ay + z = 1, a \in \mathbb{R} \\ x + y + az = 1 \end{cases}$$

- a) (2p) Calculați determinantul matricei sistemului;
- b) (1p) Determinați parametrul real a pentru care sistemul este compatibil determinat;
- c) (2p) Determinați parametrul real a pentru care sistemul este incompatibil;
- d) (2p) Rezolvați sistemul pentru $a = 0$.

a) $\det A = \begin{vmatrix} a & 1 & 1 \\ 1 & a & 1 \\ 1 & 1 & a \end{vmatrix} = a^3 - 3a + 2 = (a-1)^2(a+2)$	2p
b) $\det A \neq 0 \Leftrightarrow a \in \mathbb{R} \setminus \{1, -2\}$	1p
c) Sistemul este incompatibil $\Leftrightarrow \text{rang} A < \text{rang} \bar{A}$ pentru $a=1$, rezultă $\text{rang} A = \text{rang} \bar{A} = 1 \Rightarrow$ sistemul este compatibil nedeterminat	

pentru $a = -2$, obținem $\text{rang} A = 2, \text{rang} \bar{A} = 3 \Rightarrow$ sistemul este incompatibil	2p
d) Obținem soluția $\left(\frac{1}{2}, \frac{1}{2}, \frac{1}{2}\right)$	2p

3. Fie funcția $f : (0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \frac{1 - \sqrt{x}}{1 + \sqrt{x}}$.

a) (2p) Calculați derivata funcției f ;

b) (2p) Determinați ecuația asimptotei spre $+\infty$ la graficul funcției f ;

c) (3p) Rezolvați inecuația $\sqrt{x} \cdot f'(x) \leq f(x)$.

a) Obținem $f'(x) = \frac{-1}{\sqrt{x}(1 + \sqrt{x})^2}, \forall x > 0$	2p
b) $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = -1 \Rightarrow$ dreapta de ecuație $y = -1$ este asimptotă orizontală la graficul funcției Graficul funcției nu admite asimptote oblice	2p
c) Inecuația este echivalentă cu $\frac{-1}{(1 + \sqrt{x})^2} \leq \frac{1 - \sqrt{x}}{1 + \sqrt{x}} \Leftrightarrow -1 \leq (1 + \sqrt{x})(1 - \sqrt{x}) \Leftrightarrow x \leq 2$. Soluția inecuației este $S = (0, 2]$	3p

4. Să se arate că dacă $f : \mathbb{R} \rightarrow (0, \infty)$ este o funcție continuă, atunci există $a \in (0, 1)$

astfel încât $f(a) = \frac{a}{1-a}$.

Considerăm funcția $g : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}, g(x) = (1-x)f(x) - x$	2p
Avem: f continuă pe $\mathbb{R} \Rightarrow g$ continuă pe $\mathbb{R}, g(0)g(1) = -f(0) < 0$	3p
Din teorema Bolzano deducem că există $a \in (0, 1)$ astfel încât $g(a) = 0$, de unde concluzia.	2p

Notă:

Orice altă soluție corectă se va puncta corespunzător.